

ATOŠVAISTĖ

MAŽEIKIŲ MERKELIO RAČKAUSKO GIMNAZIJOS LAIKRAŠTIS

Cognosce te ipsam (Cicéro)

Valso ritmu jau penktą kartą nuskubėjo masiškiausias ir labiausiai laukiamas gimnazijos renginys – „Vienos valso pokylis“. Tai gimnazijos bendruomenei organizuota TŪM kultūrinio ugdymo veikla – apibendrinamasis renginys, sudarytas iš dviejų dalių (spektaklių), „Vienos valso“ ir „Kostiumų dizaino konkurso“. Šio renginio rezultatas – geriausias gimnazistų bendrakūros pavyzdys muzikos, šokio, kostiumų dizaino ir kalbos sintezėje. Visas kūrybinis procesas buvo persmelktas jaunųjų kūrėjų pasirinktomis sau ir kitiems reikšmingomis idėjomis, drąsiais raiškos būdais ir medžiagomis, atspindėjo šiuolaikinės Lietuvos kultūros tendencijų supratimą, orientavimąsi kultūrinėje erdvėje, simbolių kalboje, pasaulio kultūros tradicijų išmanymą ir atliepė veiksmingo įtraukiojo ugdymo nuostatas, kai visiems suteikiamos lygios augimo galimybės.

Sveikiname šių metų valso porą nugalėtoją – Gustę Daubarytę (IVa kl.) ir Žygimantą Rancą (IVb kl.)!

Dėkojame visoms gimnazistų klasėms, įsitraukusioms į renginio veiklas: šokį, kostiumų kūrimą, renginio organizavimą, muzikavimą, filmavimą, fotografavimą, savanoriavimą ir kita. Dėkojame visiems renginio organizatoriams! Jūs dovanojote neužmirštamas akimirkas!

REDAKCIJOS SKILTIS

Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazija 1955 m. (nuotraukos iš MMRG muziejaus fondų)

SUKAKTYS

Gruodžio 26-ąją minime ne tik antrąją Šv. Kalėdų dieną, bet ir Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijai svarbią sukaktį. 2025-aisiais metais M. Račkausko gimnazija minėjo pastato 70 metų jubiliejų. 1955-ųjų gruodžio 26 dieną įvyko ypatingas, ilgai lauktas gimnazijos pastato atidarymas. Dalijamės šio pastato priešistorė, atsiminimais, nuotraukomis ir kita informacija, pateikta a. a. Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijos biologijos mokytojo, kraštotyrininko Algirdo Vilko sudarytoje knygoje „Mažeikių

Merkelio Račkausko gimnazija: 100 įdomių faktų: „Dar 1929 metais buvo galvojama apie gimnazijos naujo pastato statybą, nes, nuomojant patalpas iš Gelžkelio valdybos Stoties gatvėje ir dirbant gautame buvusios cerkvinės mokyklos pastate Laisvės gatvėje, mokytojai turėjo vaikščioti iš vieno namo į kitą, sunku buvo užtikrinti mokinių drausmę ir turto apsaugą. Bet šis klausimas kurį laiką buvo užmirštas ir atnaujintas tik 1942 metais. Tuometinė Švietimo vadyba buvo numachiusi statyti Mažeikių gimnazijos naujus rūmus. Jie turėjo būti atskiri, nesujungti su kita įstaiga. <...> Priartėjus fronto linijai prie Mažeikių, naujos mokyklos statybos buvo atsisakyta. Mokykla ir toliau dirbo dviejose patalpose: centriniame pastate Laisvės gatvėje ir antruose namuose Klaipėdos gatvėje (nuo 1944 m.). Senosios mokyklos patalpos buvo ankštos, dirbama dviem pamainom. Miestui labai reikėjo naujos mokyklos. Ir pagaliau 1952 m. Švietimo ministerija paskyrė 3 milijonus rublių statyti naujam Mažeikių vidurinės mokyklos pastatui. Gavus lėšas, pastatas buvo pradėtas statyti šalia senosios medinės gimnazijos ir pabaigtas per 3 metus.

1955 m. gruodžio 26 d. mokykla perkelta į naujas patalpas. Tai buvo didelė šventė. To meto mokiniai mena, kaip stebėjosi iš čiaupo bėgančiu vandeniu, ne krosnimis šildomomis

klasėmis. Žemesniųjų klasių mokiniai, panorėję susipažinti su mokykla, net pasiklydo pastato aukštuose.“

Apie naujos mokyklos atidarymą, tą dieną patirtas džiugias emocijas ir darbą naujame pastate savo atsiminimuose, saugomuose gimnazijos muziejuje, rašė mokytoja Magdalena Šlekienė: „Kiek buvo džiaugsmo mokytojams, tėvams, mokiniams ir visuomenei! Po atidarymo nepabaigiamu srautu ėjo minios žmonių per visus aukštus džiaugdamiesi nauju kultūros židiniu. Tada pajutome ir mes, mokytojai, ką reiškia normali mokykla, kaip gera ir malonu dirbti ir po darbo pailsėti. Labai dažnai po pamokų dar neskubėdavome bėgti namo, dar pasėdėdavome mokytojų kambaryje, kur aptardavome visus mokyklos įvykius.“

Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazija 1972 m. (nuotrauka iš MMRG muziejaus fondų)

Ypatingai svarbu išlaikyti, išsaugoti atmintį, vertinti tai, ką turime.

Vakaris Jočeris, IVf klasė

Apie savo aistrą

Esu Gabija Jurkutė, paprasta šešiolikmetė. Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijoje mokausi antrus metus, viskas jau tapo sava, čia jaučiuosi gerai. Nuo mažens lankiau šokių ir dainavimą. Tačiau mano širdyje visada kirbėjo noras išbandyti kažką rimčiau – kovos menus. Nuo mažens traukė sportas, aktyvumas, norėjau save išbandyti ten, kur reikėtų stiprybės ir drąsos.

Penktoje klasėje turėjau tokią ramesnę pertrauką, metus laiko nieko nelankiau. Tačiau šeštoje klasėje mama, naršydama telefone, rado skelbimą apie dziudo treniruotes. Iki tol apie šį sportą net nebuvau girdėjusi, bet kažkas viduje mane užkabino. 2022 metų rugsėjo 5 dieną nuėjau į savo pirmąją treniruotę imtynių sporto klube „Dziudas“. Šią dieną iki šiol puikiai prisimenu. Jau nuo pirmųjų minučių supratau, kad tai bus mano kelias. Per šiuos metus sportuodama patyriau visko: džiaugsmo, nusivylimų, ašarų, laimėjimų, pralaimėjimų, net ir pykčio. Tačiau niekada nesigailėjau pasirinkusi šį kelią. Dabar, kai jau beveik treji metai prabėgo nuo pirmosios treniruotės, suprantu, kiek daug dziudo man davė.

Turėjau ir rimtų išbandymų. Kartą patyriau rankos traumą, buvo patempti raumenys ir raiščiai. Gydytojai patarė būti visiškai neaktyvia bent mėnesį. Bet po kelių dienų vėl grįžau į treniruotes. Iki šiol ranka nėra visiškai sugijusi, kartais dar jaučiu skausmą, tačiau tai manęs nesustabdo, priešingai – tai dar labiau sustiprino mano ryžtą.

Prieš varžybas visada jaučiu didelį jaudulį. Tas jausmas sunkiai apsakomas žodžiais, atrodo, kad surakina visas rankas ir kojas. Ilgą laiką nemokėjau su tuo susitvarkyti. Tačiau prieš paskutines dvi varžybas išmokau suvaldyti jaudulį naudodama kvėpavimo metodus. Užlipusi ant tatamio pirmą kartą nejaučiau panikos, apėmė drąsa, pamačiau, kad man tikrai sekasi geriau.

Yra vienas sakinytis, kuris man labai įstrigo. Kartą vienas klasės draugas paklausė: „O kodėl tu iš vis lankai tą dziudo?“ Kai būna sunkių momentų, kai norisi viską mesti, prisimenu šį klausimą ir sau atsakau – aš lankau, nes kitaip tiesiog negalėčiau. Man kiekviena treniruotė labai svarbi, jose jaučiuosi geriau nei bet kur kitur. Labai esu dėkinga savo tėvams, kurie visada mane palaiko, išleidžia į varžybas, stovyklas, visada pataria ir padrąsina, kad ir kaip susiklostytų rezultatai. Jie mane moko, kad svarbiausia yra stengtis ir judėti pirmyn. Taip pat labai dėkinga savo treneriui Viktorui Anglickiui, kuris ne tik mane moko dziudo technikos, bet ir parodė, ką reiškia niekada nepasiduoti.

Dziudo man yra ne tik sportas, tai mano antrieji namai. Čia patiriu visus įmanomus jausmus: džiaugsmą, liūdesį, pasididžiavimą, pyktį, skausmą, motyvaciją. Šis sportas reikalauja daug stiprybės: tiek fizinės, tiek emocinės, bet jis mane formuoja kaip geresnę ir disciplinuotą asmenybę. Ir labai džiaugiuosi, kad prieš daugiau nei trejus metus viskas prasidėjo nuo vieno paprasto skelbimo.

Gabija Jurkutė, II f klasė

SVEIKINAME OLIMPIADŲ, KONKURSŲ LAUREATUS, MOKYTOJUS

Lietuvos mokinių informatikos olimpiada (savivaldybės etapas)

I vieta – Haroldas Pogojus, IVa kl.;
II vieta – Egidijus Maskaliūnas, III f kl.;
III vieta – Karina Andrėkutė, IVb kl.;
III vieta – Semas Valantinavičius, IVc kl.
Mokytoja Sigutė Mackevičienė.

Tarptautinis internetinis konkursas „Best in English“

II d kl. mokinė Smiltė Švažaitė, surinkusi 121 tašką (aukščiausias rezultatas – 122,5), pateko į geriausiųjų dešimtuką ir užėmė 8-ąją vietą. Mokytoja Daiva Goštautienė.

Lietuvos mokinių istorijos olimpiada (mokyklos etapas)**I klasės**

- I vieta – Dargis Domantas, Ib, mokytoja I. Tiškienė;
 I vieta – Bernotaitė Elzė, Id, mokytoja S. Paulauskienė;
 II vieta – Januškevičius Kajus, Ic, mokytoja S. Paulauskienė;
 II vieta – Diržininkas Justas, Ic, mokytoja S. Paulauskienė;
 III vieta – Meškytė Jorė Marija, Id, mokytoja S. Paulauskienė;
 III vieta – Pranauskaitė Gabija, Ib, mokytoja I. Tiškienė.

II klasės

- I vieta – Dargytė Lukrecija, Ila, mokytoja S. Paulauskienė;
 I vieta – Budrytė Saulė, IId, mokytoja I. Tiškienė;
 II vieta – Omelytė Urtė, IIb, mokytoja S. Paulauskienė;
 II vieta – Stonytė Rugilė, IIb, mokytoja S. Paulauskienė;
 III vieta – Gabalytė Gabrielė, IIb, mokytoja I. Tiškienė;
 III vieta – Meškauskaitė Saulė, IIb, mokytoja S. Paulauskienė.

III klasės

- I vieta – Pudžiuvytė Rasa, IIIa, mokytoja S. Paulauskienė;
 I vieta – Perminaitė Kornelija, IIId, mokytoja I. Tiškienė;
 II vieta – Turčinskis Domantas, IIId, mokytoja S. Paulauskienė;
 II vieta – Abdurajimovas Erikas, IIIf, mokytoja R. Meldaikienė;
 III vieta – Čekytė Toma, IIId, mokytoja S. Paulauskienė;
 III vieta – Kračus Emilis, IIIa, mokytoja S. Paulauskienė.

IV klasės

- I vieta – Šopaitė Rugilė, IVa, mokytoja S. Paulauskienė;
 I vieta – Kateivaitė Kotryna, IVa, mokytoja S. Paulauskienė;
 II vieta – Niciūtė Liucija, IVa, mokytoja S. Paulauskienė;
 II vieta – Jočeris Vakarė, IVf, mokytoja I. Tiškienė;
 III vieta – Norkutė Eneida, IVa, mokytoja S. Paulauskienė;
 III vieta – Budrys Dominykas, IVe, mokytoja I. Tiškienė.

Tarptautinis internetinis konkursas „Best in English“. TOP 10 mokykloje

- Smiltė Švažaitė, IId, mokytoja D. Goštautienė;
- Haroldas Pogojus, IVa, mokytoja L. Ginotienė;
- Viltė Bagdonaitė, IIId, mokytoja R. Šaltkauskienė;
- Vytautė Šimkutė, IVa, mokytoja L. Ginotienė;
- Matas Radvilas, IIIa, mokytoja I. Urbonienė;
- Julius Pivariūnas, IIb, mokytoja V. Petkevičienė;
- Kamilė Girdenytė, IVa, mokytoja R. Šaltkauskienė;
- Adomas Margelis, IIId, mokytoja N. Savičienė;
- Šarūnas Šetleris, IIId, mokytoja D. Goštautienė;
- Viktorija Vaizgielaitė, IVc, mokytoja R. Meškienė.

Lietuvos mokinių geografijos olimpiada (mokyklos etapas)**I klasės:**

- I vieta – Kajus Januškevičius, Ic, mokytoja B. Gudauskienė;
 II vieta – Gabrielė Lekstutytė, Ib, mokytojas D. Stasys;
 III vieta – Jonas Knyzelis, Id, mokytojas D. Stasys;
 III vieta – Jokūbas Lideikis, Id, mokytojas D. Stasys.

II klasės:

- I vieta – Liutauras Rumša, IId, mokytojas D. Stasys;
 II vieta – Domas Smilgys, Ila, mokytojas D. Stasys;
 III vieta – Faustas Kemeklis, Ila, mokytojas D. Stasys.

III klasės:

- I vieta – Emilis Kračus, IIIa, mokytojas D. Stasys;
 II vieta – Eneidas Šiliauskas, IIId, mokytojas D. Stasys;
 III vieta – Einys Derkintis, IIId, mokytoja B. Gudauskienė.

IV klasės:

- I vieta – Edvinas Pukelis, IVa, mokytojas D. Stasys;
 II vieta – Nojus Strazdinis, IVc, mokytojas D. Stasys;
 III vieta – Dominykas Budrys, IVe, mokytoja B. Gudauskienė.

Lietuvos mokinių anglų k. olimpiada (mokyklos etapas)

- Žygimantas Jasas, IIIa (mokytoja R. Meškienė);
- Luka Kačinskaitė, IIIa (mokytoja R. Meškienė);
- Skaistė Pocevičiūtė, IIIa (mokytoja I. Urbonienė);
- Matas Radvilas, IIIa (mokytoja I. Urbonienė);
- Ignas Jagminas, IIId (mokytoja D. Goštautienė);
- Adomas Margelis, IIId (mokytoja N. Savičienė);
- Augustė Liutkutė, IIId (mokytoja N. Savičienė);
- Benas Jucys, IIId (mokytoja R. Meškienė);
- Emilija Domeikaitė, IIId (mokytoja R. Meškienė);
- Šarūnas Šetleris, IIId (mokytoja D. Goštautienė);
- Eneidas Šiliauskas, IIId (mokytoja D. Goštautienė);
- Justas Šiurkus, IIId (mokytoja J. Žutienė).

PROJEK TINĖS VEIKLOS: GIMNAZIJOS MOKYTOJŲ VIZITAS ISPANIJOJE

Lapkričio 24–28 d. gimnazijos mokytojos Daiva Goštautienė ir Sigutė Mackevičienė dalyvavo darbo stebėsenos vizite IES Francesc Gil mokykloje, esančioje Canals miestelyje, Ispanijoje.

Sekmadienį susitikome su Erasmus+ komanda Xatijoje ir dalyvavome pažintinėje veikloje. Aplankėme Albuferos nacionalinį parką, plaukėme mediniu Valensijos regiono laiveliu, ragavome tradicinių patiekalų.

Pirmadienį susipažinome su IES Francesc Gil mokyklos erdvėmis. Šiuo metu mokykla įsikūrusi laikinuose modulinuose pastatuose, nes artimiausiu metu planuoja persikraustyti į naujai statomą pastatą. Mokykloje mokosi įvairių gebėjimų mokiniai – vieni ruošiasi studijoms universitetuose, kiti – profesijos įgijimui. Stebėjome

informatikos, biologijos ir dailės pamokas. Besimokančiųjų grupės nedidelės – po 6–8 mokinius.

Biologijos pamokoje, kurioje buvo taikomas įtraukusis ugdymas, pamoka prasidėjo tyliu pasirinktų knygų skaitymu. Vėliau mokiniai dirbo lauke: naudodamiesi instrukcija patys surinko pakeltas lysves, kuriose planuoja sodinti įvairias daržoves.

Antra diena IES Francesc Gil mokykloje prasidėjo informatikos pamoka. Mokiniai turėjo sukurti mobilios telefono reklamą pagal pasirinktų įrenginių specifikacijas. Ilgosios pertraukos metu visa mokykla susirinko kieme, jame vyko Kovos su smurtu prieš moteris dienos minėjimas. Mokiniai išsakė mintis, kaip būtų galima stabdyti šią problemą, pasodino medį, o simbolinį medį papuošė popieriniais gėlių žiedais su užrašytais pasižadėjimais.

Vakare kartu su mūsų kolegėmis ispanėmis užkopėme į lankomiausią Xátivos objektą – pilį, stovinčią ant kalno 310 metrų aukštyje. Ją sudaro dvi tvirtovės – Aukštutinė ir Žemutinė pilis. Viduramžiais ši tvirtovė atliko svarbų gynybinį vaidmenį dėl savo strateginės padėties, o dabartinė jos išvaizda – kelių epochų statytųjų palikimas.

Trečią darbo stebėsenos dieną IES Francesc Gil mokykloje pradėjome biologijos ir anglų kalbos pamokomis. Biologijos pamokoje mokiniai ruošėsi vyksiančiam egzaminui, kartojo kurso medžiagą žaisdami „Pasa Palabra“ žaidimą „Educaplay“ platformoje, analizavo padarytas klaidas, vertino vieni kitų darbus.

Anglų kalbos pamoka prasidėjo trumpais mokinių prisistatymais bei jų pateiktais klausimais mums, po jų buvo gilnamasi į naują gramatikos temą.

Po pamokų, lydimos istorijos mokytojo, buvusio archeologo, pasivaikščiujome po Valensijos senamiestį. Atmintin įstrigo išpūdingo grožio traukinių stotis, Valensijos rotušė, arkikatedra, Almoína archeologijos muziejus, centrinis turgus, į UNESCO paveldo sąrašą įtraukta Llotja de la Seda (Šilko birža).

Ketvirtą darbo stebėsenos dieną lankėmės anglų kalbos, dviejose informatikos ir matematikos pamokose. Anglų kalbos grupė buvo labai didelė

– net 26 mokiniai. Mokytoja, dirbdama su abiturientais, taikė įvairius aktyviuosius mokymosi metodus: nuo diskusijos, kurioje netrūko klausimų ir mums, iki darbo su internetine platforma bei gramatikos nagrinėjimo dirbant grupėmis. Informatikos pamokose mokiniai, naudodamiesi teksto rengykle, savarankiškai atliko individualias užduotis ir mokėsi vieni iš kitų. Matematikos pamokoje jie sprendė uždavinius konsultuodamiesi su mokytoja. Per ilgąją pertrauką mokiniai dalyvavo aktyvioje veikloje mokyklos kieme.

Po pietų kartu su kolegomis ispanais išvykome į kalnus apžiūrėti apylinkių. Apsilankėme barokinėje Palacio de los Condes de Cervellón pilyje (Anna), gėrėjomės įstabaus grožio Anos ežeru, jo kriokliais. Ryškiausias popietės momentas – apsilankymas biologijos mokytojos Mercedes namuose, tipišame Valensijos regiono būste, ir jos šeimos apelsinų giraitėje.

Paskutinę darbo stebėsenos dieną lankėmės informatikos pamokoje, kurią abiturientams vedė mokyklos direktorius. Mokiniai programavo naudodami „Python“ kalbą, o pamokos tema buvo Vampyrų skaičiai.

Vizitą Canals miestelyje užbaigėme apsilankymu merijoje, kur šiltai pabendraavome su meru ir jo pavaduotoju.

Ką pastebėjome ir sužinojome apie mūsų partnerių mokyklą bei Valensijos regiono

švietimo sistemos ypatumus:

IES Francesc Gil mokykla įsikūrusi laikiname modulinų konteinerių pastate. Joje mokosi apie 500 mokinių ir dirba apie 70 mokytojų: 35 iš jų čia turi nuolatinę darbo vietą, kiti – kintantys. Visi – tiek mokytojai, tiek mokiniai – labai laukia įkurtuvių naujajame pastate, kuris bus modernesnis, erdvesnis ir patogesnis.

Ispanijoje mokslas privalomas iki 16 metų, o vėliau jaunuoliai gali rinktis profesinio rengimo klases arba ruoštis studijoms universitete. IES Francesc Gil siūlo ir akademines, ir profesines klases, taip pat turi įtraukiojo ugdymo klases.

Mokiniai vertinami ne tik už akademines žinias, bet ir projektines veiklas, aktyvų darbą pamokose bei praktinių užduočių atlikimą. Canals miestelyje ir visame Valensijos regione daug dėmesio skiriama dvikalbystei – ispanų ir valensų kalbų mokymuisi. Mobilieji telefonai asmeniniais tikslais klasėse draudžiami, ir mokiniai šios taisyklės paiso. Jie mokosi iš popierinių vadovėlių, o skaitmeninius išteklius mokytojai naudoja išmaniosiose lentose ar projektoriuose.

Dauguma mokinių turi po vieną bendrą segtuvą visų dalykų užrašams. Pamokos trunka 55 minutes, tačiau jos skirtos neskubant ateiti į klasę ir pasiruošti, tad aktyvus darbas vyksta apie 45 minutes. Yra tik viena – ilgoji – pertrauka, skirta pietums ir aktyviai veiklai. Valgyklos mokykloje nėra: mokiniai atsineša priešpiečius ir valgo lauke.

Pamokos vyksta nuo 8 iki 14 val. pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, o antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 8 iki 15 val. Į mokytojus moksleiviai kreipiasi vardais. Daugumoje stebėtų pamokų vyravo pagarba ir susikaupimas arba darbinis šurmuly, tačiau iš kolegų girdėjome, kad pasitaiko visko.

Mokytojai turi po 18 kontaktinių pamokų per savaitę, o su darbų taisymu ir pasiruošimu pamokoms jų savaitinis krūvis siekia 37 valandas. Mokiniai dažniausiai lieka savo klasėse, pas juos ateina mokytojai, nors būna ir išimčių. Mokykla neturi sporto salės, todėl fizinio ugdymo pamokos vyksta už maždaug 2 kilometrų esančiame sporto centre, kur mokiniai sportuoja apie dvi valandas.

Prie kiekvieno kabineto kabo informaciniai plakatai apie žymias moteris – rašytojas, sportininkes, mokslininkes. Taip siekiama padrąsinti merginas siekti karjeros.

Dėkojame savo gimnazijos administracijai, Erasmus+ komandai ir kolegoms iš Ispanijos už galimybę keliauti, sužinoti ir tobulėti.

Daiva Goštautienė, Sigutė Mackevičienė, mokytojos
#erasmus

Gimnazistų komanda respublikinėje konferencijoje

„Žemaitėję Plūngės rajuonė ir tuokė graži lonkūtėna vėitėlė „Gardų Ozas“. Jei keliausėt pro Žemaičiu Kalvarijė butėna aplonkītēt.“ Tokiais žodžiais pristatymą respublikinėje aplinkosauginėje konferencijoje „Aplinka ir žmogus“ pradėjusi gimnazistė Vesta Tamošauskaitė (Ic kl.) priverė suklusti visus dalyvius ir klausytojus. 2025 m. lapkričio 27 d. konferencijoje Šiaulių Juliaus Janonio gimnazijoje Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijai atstovavo Lėja Zakaraitė (Id kl.), V. Tamošauskaitė (Ic kl.), Mažeikių Kalnėnų progimnazijai – Neilas Vilius (8a kl.). Mokiniai atliko tyrimą, jo pagrindu paruošė pranešimą „Gamta keičiasi – kaip kinta Gardų ozas?“ (tai kelerių metų tęstinis tiriamasis darbas, todėl jį atliko jungtinė mokinių komanda). Tyrimo procesą ir pristatymą koordinavo chemijos mokytoja Snieguolė Vitkevičienė.

Konferencijos, skirtos aplinkosaugininkui, fotografui, keliautojui Olegui Truchanui atminti, dalyviai klausėsi pranešimų apie vandens svarbą, vėjo energiją, miško terapiją, gamtos deficito sindromą, „paragavo“ požeminio vandens pyrago. Grįždami namo, kartu su palaikymo komanda (Greta Žilinskaitė (Ie kl.), Salomėja Pocevičiūtė (If kl.), Kajus Januškevičius (Ib kl.), Justas Diržininkas (Ib kl.) pasidalijome mintimis, supratome, kad gamta keičiasi lėtai, bet jos pokyčiai visada paliečia žmogaus širdį.

Snieguolė Vitkevičienė, chemijos mokytoja

Nauja paroda „Vieno autoriaus galerijoje“

Gruodžio 12-oji buvo pilna įspūdžių. Gimnaziją aplankė alumnė Jotautė Vasiliauskaitė, ji Danijoje baigė architektūros bakalauro studijas, o šiandien jau dirba komandoje su patyrusiais architektais Lietuvoje. Jotautė noriai dalijosi patirtimi su gimnazistais, dėkojo buvusiems mokytojams, gimnazijai. J. Vasiliauskaitė gimnazijoje pristatė ne vieną savo kūrybinių darbų parodą, dalyvavo ir tapo prizininke konkursuose, olimpiadose. Kaip sakė pati, ji „su didžiausiu malonumu“ dalyvavo mūsų gimnazistės Sandros Jaugaitės (IVf kl.) personalinės darbų parodos gimnazijos „Vieno autoriaus galerijoje“ atidaryme.

Parodos kuratorė, dailės mokytoja Asta Milėškienė kalbėjo: „*Artėjančiu šventiniu laikotarpiu jaunosios menininkės paroda skleidžia šilumą, ramybę bei pozityvias mintis. Kiekviena mozaika yra savita – skiriasi savo ypatumais, grožiu, vaizdiniais ir skleidžiamomis emocijomis. Kiekvienas darbas kviečia prieiti arčiau, įdėmiai apžvelgti ir susimąstyti, kiek laiko bei pastangų buvo įdėta siekiant perteikti vaizdinį.*“ Parodos atidarymo proga Sandra sveikino gimnazijos direktorę, dailės ir technologijų mokytoja, klasės kuratorę, bendraklasiai bei draugai. Džiugu, kad gimnazijos mokiniai gražiai ir teigiamai atsiliepia apie parodą, kuri išsiskiria unikalumu, neįprasta ir įdomia technika. Smagu matyti abiturientės Sandros kūrybiškumą bei norą dalintis savo kūrybiniais darbais su gimnazijos bendruomene.

Asta Milėškienė, dailės mokytoja

Gimnazistai į „Žalgirio“ mūšį!

Gruodžio 19 d. mūsų gimnazijos jaunimas užkūrė tikrą žalią audrą Kauno „Žalgirio“ arenoje (didžiausioje multifunkcinėje arenoje Baltijos šalyse)!

Net 190 gimnazistų atvyko palaikyti Kauno „Žalgirio“ komandos kovoje prieš Belgrado „Partizan“. Energijos ir emocijų užteko visiems! Mes skandavome, dainavome, plojome, „iki kaulų smegenų“ tikėjome pergale! Ir ji atėjo!!! Bet čia dar ne pabaiga! Jau sausio 9 dieną į „Žalgirio“ areną vyks panašaus dydžio gimnazistų būrys, pasiruošęs dar kartą palaikyti savo mylimą komandą!

Silva Paulauskienė, istorijos mokytoja

MEPA VEIKLOS

Tarptautinės žmogaus teisių dienos proga Id klasės gimnazistai dalyvavo kūrybingoje ir prasmingoje pilietiškumo pamokoje, kurią vedė MEPA jaunosios ambasadorės Agota ir Beata. Pamokos pradžioje mokiniams buvo priminta Žmogaus teisių dienos atsiradimo istorija, aptarta, kodėl ši diena minima visame pasaulyje ir kokią reikšmę ji turi šiandien. Gimnazistai buvo supažindinti su Europos Parlamento indėliu ginant, stiprinant ir puoselėjant žmogaus teises tiek Europoje, tiek už jos ribų.

Antroji pamokos dalis skirta kūrybai – dirbdami grupėse mokiniai kūrė ir piešė savo svajonių miestą, kuriame galioja visos žmogaus teisės. Kūrybinė užduotis leido ne tik įsivaizduoti teisingesnį ir įtraukesnį pasaulį, bet ir išreikšti jį vaizdais bei simboliais.

Gimnazistų darbuose atsispindėjo įspūdingas kūrybiškumas ir puikus žmogaus teisių supratimas: jų svajonių miestuose atsirado Žodžio laisvės kalnai, Lygybės senamiestis, Tolerancijos įlanka, Meilės pusiasalis, Kelionių tiltas ir daugybė kitų vietų, simbolizuojančių laisvę, pagarbą, saugumą ir vienodas galimybes visiems.

Ši pamoka tapo gražia proga ne tik paminėti Tarptautinę žmogaus teisių dieną, bet ir suprasti, kaip kiekvienas iš mūsų gali kurti pasaulį, kuriame gera gyventi visiems.

Silva Paulauskienė, mokytoja

BIBLIOTEKOS SKILTIS

„Skačiau daug, skačiau įdomiai, skačiau Vilniuje, Palangoje, Kopenhagoje, Edinburge, Amsterdame, Berlyne, skačiau traukiniuose ir lėktuvuose, skačiau namie ir mieste, skačiau, negalėdamas užmigti ir nenorėdamas keltis“, – sako televizijos laidų vedėjas Paulius Ambrazevičius.

2025 metais Paulius perskaitė 80 knygų: kurios paliko didžiausią įspūdį? Viena iš perskaitytų knygų – **Ann-Helen Lestadius „Šiaurės elnių švytėjimas“**. „Romanas apie samius, elnių augintojus Švedijoje – kažkas panašaus į detektyvą arba trilerį, bet pirmiausia – tai pasakojimas apie engiamos tautos gyvenimą didesnėje šalyje“, – taip šią knygą apibūdina P. Ambrazevičius.

Romaną, kurį norėčiau pristatyti ir jums, pirmiausia pasirinkau skaityti remdamasi draugės, dirbančios bibliotekoje, rekomendacija. Spaudoje aptikusi straipsnį apie tai, kad šią knygą skaitė ir TV laidų vedėjas, dar labiau panorau patikrinti, kas joje tokio ypatingo. Tikėjausi lėtos, gražios, kupinos snieguotų vaizdų aprašymų istorijos, tačiau taip nebuvo.

Ann-Helén Laestadius (An Helén Lestadijus, gim. 1971 m.) – rašytoja ir žurnalistė iš Kirunos (Švedija), samių ir Tornedalio tautinių mažumų atstovė. „**Šiaurės elnių švytėjimas**“ – pirmasis jos romanas suaugusiems, 2021 m. pripažintas metų knyga Švedijoje ir tapęs tarptautiniu bestseleriu. Šiuo metu „Netflix“ kuria romano ekranizaciją.

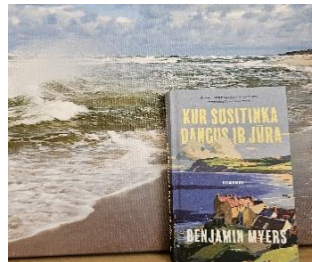
Kelias valandas blyškios šviesos – tik tiek žiemos dienomis saulė gali pasiūlyti šiauriau poliarinio rato gyvenančiai samių tautai. Paskui kraštovaizdį vėl užkloja tamsos skraistė.

Kalbant apie siužetą, man jis pasirodė nepaprastai unikalus, pasakojantis apie mažą Švedijos šiaurėje esantį miestelį ir jame gyvenančias samių šeimas. Pati istorija prasideda kraupiu įvykiu, kuomet vieną rytą devynmetė samių elnių ganytojų dukra Elsa pamato, kaip švedas iš gretimo kaimo žiauriai užmuša jos mylimą elniuką. Tokie nužudymai vietos policijos ataskaitose registruojami kaip vagystės ir nėra tiriami. Skaitydama puslapį po puslapio, pasinėriau į istoriją, parodančią išskirtinės tautos tikrovę: įspūdinga gamta, stebuklingas kraštovaizdis, šiaurės pašvaistės, papročiai, dainos, drabužiai, šventės ir nuolatos gresiantis pavojus, persiduodantis bejėgiškumo jausmu ir neviltimi. Labai svarbi čia yra ir asmeninė mergaitės Elsos augimo istorija: su kuo jai tenka susidurti ir kas vyksta, kai virš jos kabo nuolatinė baimės grėsmė. Knygoje daug dėmesio skiriama ir emocinei sveikatai, moterų vaidmeniui samių kultūroje, netekties skausmui ir net žmogžudystėms...

Man ši knyga pirmiausia buvo informatyvus šedevras apie samius (šiauriau poliarinio rato gyvenančią tautą). Kartu tai ir itin smulkmenišką bendruomenės tyrimą, kur svarbų vaidmenį atlieka ne tik samių gyvenimo būdas auginant šiaurės elnius, bet ir santykis su kitais žmonėmis.

Neįprasta, bet labai įdomu buvo skaityti apie tai, kokie niekingi gali būti patys švedai, kurie visomis išgalėmis stengiasi kiek įmanydami atimti samiams priklausančias žemes, sunaikinti jų kalbą. Šalies teisinė sistema šiems žmonėms tokia negailestinga. Verta paminėti, jog samių kultūroje stipriai šaknis yra įleidusi patriarchalinė hierarchija, nes tikimasi, kad sūnūs iš tėvų perims pastarųjų pareigas. Jų manymu, stipriosios lyties atstovai turi atlikti fizinį darbą, o moterys tik prižiūrėti vaikus ir namus. Todėl tas didžiulis vyrų noras valdžią laikyti savo rankose padaro nuostolių jų pačių sveikatai.

Romaną rekomenduoju skaitytojams, ieškantiems neįprastos knygos, kuri tikrai privers pajusti šaltuką visomis prasmėmis. Beje, labai laukiu ekranizacijos, noriu pamatyti šią istoriją ekrane.

Intriguojantis pavadinimas ir pažadas atskleisti ribą tarp žmogaus bei laukinės gamtos paskatino mane atsiversti **Benjamin Myers** knygą „**Kur susitinka dangus ir jūra**“.

Benjamin Myers (Bendžaminas Majersas, g. 1976 m.) – anglų rašytojas ir žurnalistas, 10 romanų autorius, apdovanotas prestižine Walterio Scott'o premija už istorinę grozinę literatūrą. Šis jo romanas jau tapęs bestseleriu Jungtinėje Karalystėje, o „The Times“ įtrauktas į geriausių 2019 m. istorinių romanų sąrašą.

Viskas prasideda Šiaurės Anglijoje lemtingą 1946-ųjų vasarą. Kol gimtajame angliakasių miestelyje dar sklando niūrūs karo atgarsiai, šešiolikmetis Robertas nusprendžia pabėgti nuo gresiančio darbo šachtoje. Susikrovęs reikalingiausius daiktus, vaikas pėsčiomis leidžiasi į ilgą kelionę, „kurios vienintelis tikslas – neturėti tikslo“. Jo klajonės po Anglijos priemiesčius nutrūksta sename žvejų kaimelyje priejus ant kalvos stovinčią vilą. Čia gyvena Dulcė Paiper, ekscentriška, žodžio kišenėje neieškanti senutė. Robertas dar nežino, kad laikas, praleistas šioje vietoje, pakreips jo gyvenimą visai kita linkme. Nors viloje laisvai kalbama apie meilę, žmogiškumą, troškimus ir gyvenimo klaidas, padedančias netikėtiems draugams išvelgti prasmę šiandieniniame pasaulyje, tačiau šis namas slepia ir skausmingą patirtį, apie kurią Dulcė vis dar nepasiruošusi prabilti...

Knygos grožis – itin trumpai ir glaustai pasakyti dideli dalykai. Dulcės galima klausytis ir klausytis, nes jos ironiškas gyvenimo matymas – tikras ir aiškus, neretai mums patiems sunkiai nusakomas žodžiais. Autorius pasirinko būtent tokį rašymo stilių – trumpai parašyti apie įspūdingą Dulcės gyvenimą. Tikrai stiprus, bet lengvai skaitomas romanas skirtas tiems, kurie mėgsta stabtelėti ties vertingu sakiniu ir jį apmąstyti. O knygoje tokių sakinių daug: „*Tyla yra poetiška, bet dauguma nesustoja jos pasiklausyti. Žmonės tiesiog plepa, plepa, plepa, bet nieko nepasako, nes bijo išgirsti savo širdies plakimą. Bijo savo mirtingumo*“.

Tai knyga apie tai, kaip tavo gyvenimą gali pakeisti atsitiktinai sutiktas žmogus, ir apie gyvenimo galimybes, kurios atsiveria tada, kai išdrįstame išeiti už įprastų ribų. Skaitydamas pagalvoji, ar tu pakeitei kieno nors gyvenimą, ar kas keitė tavąjį? Tikrai yra žmonių ir vienoje, ir kitoje pusėje. Jaunuolio sutikta vyresnio amžiaus moteris Dulcė jam tampa mentore, kuri švelniai, po truputį keičia gyvenimą, o jis keičia jos – padeda atsikratyti praeities šešėlių.

Kviečiu visus, ypač jaunimą, skaityti šį romaną ir kartu išgyventi dviejų žmonių – vieno jauno, kito – brandaus – draugystę.

Vilija Statkutė, bibliotekos vedėja

SVEIKINAME OLIMPIADŲ, KONKURŠŲ LAUREATUS, MOKYTOJUS**Lietuvos mokinių lietuvių kalbos ir literatūros olimpiada (mokyklos etapas)****I–II klasės**

I vieta – Lukrecija Dargytė, Ila (mokytoja D. Pranciulienė);
 II vieta – Elija Nakaitė, IIb (mokytoja D. Misevičienė);
 II vieta – Smiltė Švažaitė, IId (mokytoja L. Arnotaitė);
 III vieta – Arnas Žadeikis, IIc (mokytoja R. Ginotienė);
 III vieta – Milda Vaičiulytė, IId (mokytoja L. Arnotaitė);
 III vieta – Gabrielė Gabalytė, IIc (mokytoja V. Aurylaitė).

III–IV klasės

I vieta – Rasa Pudžiuvytė, IIIa (mokytoja V. Aurylaitė);
 II vieta – Liucija Niciūtė, IVa (mokytoja D. Pranciulienė);
 II vieta – Karolina Bučytė, IVf (mokytoja L. Arnotaitė);
 III vieta – Toma Čekytė, IIIc (mokytoja R. Ginotienė);
 III vieta – Rugilė Šopaitė, IVa (mokytoja D. Pranciulienė).

Anglų kalbos konkursas (mokyklos etapas) I–II klasės

1. Beatričė Juodeikaitė, Ic (mokytoja I. Urbonienė);
2. Jonas Knyzelis, Id (mokytoja D. Goštautienė);
3. Emilija Kulikauskaitė, Id (mokytoja D. Goštautienė);
4. Jorė Marija Meškytė, Id (mokytoja R. Šaltkauskienė);
5. Gytenė Vasiliauskaitė, Id (mokytoja R. Šaltkauskienė);
6. Ignas Gabrėnas, Ila (mokytoja L. Ginotienė);
7. Gvidas Dunauskis, IIc (mokytoja L. Ginotienė);
8. Arnas Žadeikis, IIc (mokytoja N. Savičienė);
9. Urtė Pekauskaitė, IId (mokytoja I. Urbonienė);
10. Smiltė Švažaitė, IId (mokytoja D. Goštautienė);
11. Vanesa Vinciūnaitė, IId (mokytoja L. Ginotienė);
12. Henrita Aleksandravičiūtė, IIc (mokytoja I. Urbonienė).

Lietuvos mokinių matematikos olimpiada (mokyklos etapas)**I klasės**

I vieta – Domantas Dargis, Ib (mokytoja S. Vaišvilienė);
 I vieta – Gabija Pranauskaitė, Ib (mokytoja S. Vaišvilienė);
 II vieta – Beatričė Juodeikytė, Ic (mokytoja A. Jonuškytė);
 II vieta – Augustė Klemenytė, Id (mokytojas S. Dambrasukas);
 III vieta – Nojus Samulionis, Ib (mokytoja S. Vaišvilienė);
 III vieta – Kajus Januškevičius, Ic (mokytoja A. Jonuškytė);
 III vieta – Gustė Zubavičiūtė, Ic (mokytoja A. Jonuškytė);
 III vieta – Elzė Bernotaitė, Id (mokytojas S. Dambrasukas);
 III vieta – Titas Pučekas, Id (mokytojas S. Dambrasukas);
 III vieta – Salomėja Pocevičiūtė, If (R. Vaitkutė).

II klasė

I vieta – Rytis Kulvinskas, IId (R. Vaicekauskienė);
 II vieta – Arnas Žadeikis, IIc (mokytoja L. Perminė);
 II vieta – Smiltė Švažaitė, IId (mokytojas S. Dambrasukas);
 II vieta – Neresė Steponavičiūtė, IId (R. Vaicekauskienė);
 III vieta – Aironas Paulauskas, IId (mokytojas S. Dambrasukas);
 III vieta – Vanesa Vinciūnaitė, IId (R. Vaicekauskienė);
 III vieta – Sofija Smirnova, IIc (mokytoja R. Vaitkutė).

III klasės

I vieta – Eneidas Šiliauskas, IIIe (mokytoja S. Vaišvilienė);
 I vieta – Osvaldas Mikalauskas, IIIc (mokytoja A. Jonuškytė);
 I vieta – Domantas Turčinskas, IIIc (mokytoja A. Jonuškytė);
 II vieta – Rasa Pudžiuvytė, IIIa (mokytojas S. Dambrasukas);
 III vieta – Ugnė Žilinskaitė, IIIa (mokytojas S. Dambrasukas);
 III vieta – Adomas Margelis, IIIb (mokytoja S. Vaišvilienė).

IV klasė

I vieta – Haroldas Pogojus, IVa (mokytojas S. Dambrasukas);
 II vieta – Domantas Šefronas, IVe (mokytoja L. Perminė);
 II vieta – Karolina Bučytė, IVf (mokytoja L. Perminė);
 II vieta – Augustė Vainutytė, IVf (mokytoja S. Vaišvilienė);
 III vieta – Karina Andrėkutė, IVb (mokytoja S. Vaišvilienė);
 III vieta – Motiejus Pleinys, IVe (mokytoja L. Perminė).

Gruodžio 16 d. gimnazijos mokiniai vyko į VU Šiaulių akademijos Ekonomikos plėtros institutą. Čia vyko ne tik integruotos pamokos, bet apžiūrėjome šios aukštosios mokyklos patalpas, mums pristatytos studijų programos ir galimybės. Aplankėme Centų kambarį, išgirdome įdomių faktų apie jo įkūrimą, Lietuvoje cirkulavusius pinigus, didžiausią ir mažiausią knygas Lietuvoje.

Dėstytoja doc. dr. Kristina Matuzevičiūtė mokiniams pateikė užduotis „Banko apiplėšimas“ (anglų kalba). Gimnazistai, dirbdami grupėse, aiškinosi, kas apiplėšė banką, dalinosi įžvalgomis. Dėstytoja doc. dr. Lina Garšvienė pristatė pagrindines ekonomikos sąvokas bei pagrindinius ekonomikos sektorius: namų ūkius, verslą, valstybę, užsienį ir banką. Mokiniai, dirbdami grupėse, nustatė ryšius ir veiklas tarp šių sektorių, analizavo ir argumentavo, kaip keičiasi situacija, jei ekonomikoje įvyksta nors ir vienas pokytis. Po užsiėmimų mokiniai uždavinėjo klausimus apie VU Šiaulių akademiją, jos veiklas, galimybes studijuoti, dėstytojų patirtis, ekonomikoje vykstančius reiškinius.

Po pietų asmeninių finansų valdymo veiklos tęsėsi Šiaulių miesto centrinėje aikštėje prie kalėdinės eglutės ir mugėje. Džiugu, kad jaunimas geba valdyti savo finansus bei ugdomi verslumo kompetencijas.

Rima Meldaikienė, ekonomikos mokytoja

AR ŽINOJOTE?

Pirmasis Kalėdinis atvirukas pasaulyje

Komercinis Kalėdų atvirukas pasirodė 1843 m. gruodį Anglijoje. Jį užsakė seras Henris Koulas (Henry Cole), iliustravo Džonas Kolkotas Horslis (John Callcott Horsley) vaizduodamas šeimos šventes ir linkėdamas „Linksmų Šv. Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų“. Spausdintas atvirukas buvo svarbus žingsnis, po kurio atvirukai išplito visame pasaulyje.

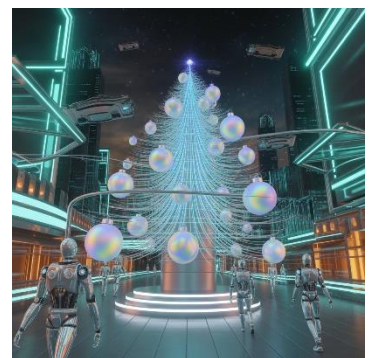
Sero H. Koulo pasiūlyta idėja tapo tokia populiari, kad XX a. pradžioje šventiniu laikotarpiu Didžiosios Britanijos karališkasis paštas persiųsdavo jau per 11 milijonų atvirukų.

• **Kūrimas:** Seras Henris Koulas užsakė šį atviruką, o menininkas Džonas Kolkotas Horslis jį nupiešė.

- **Išleidimas:** Pirmieji 1000 atvirukų buvo atspausdinti ir parduoti 1843 m. gruodį.
- **Vaizdas:** Atviruke pavaizduota scena su šeima prie šv. Kalėdų stalo, taip pat vaizdai, simbolizuojantys labdarą, ką siunčiantysis siekė skatinti.
- **Poveikis:** Nors pirmieji atvirukai buvo brangūs, jie tapo populiarūs ir paskatino atvirukų leidybą visame pasaulyje, įskaitant Lietuvą.

Lietuvoje pirmieji atvirukai pasirodė XIX a. pabaigoje. 1898–1899 m. datuojamus atvirukus puošia Kauno, Šiaulių vaizdai. 1905 m., panaikinus draudimą rašyti lietuviškai, prasidėjo tikras atvirukų leidybos bumas. Lietuvos rinkai leidyklos dažniausiai išgydavo atvirukų vaizdus iš Vokietijos, Švedijos, Prancūzijos. Be kalėdinių atvirukų su žiemos peizažais, kuriuose dominavo apsnigtos bažnytėlės, sodybos, gyvūnai, eglės šakelės, žvakės, žaisliukai, būdavo leidžiamos ir dailininkų Antano Žmuidzinavičiaus, Antano Jaroševičiaus paveikslų reprodukcijos.

ANTRŲ KLASIŲ GIMNAZISTŲ KURTI KALĖDINIAI ATVIRUKAI NAUDOJANT DI

NUOMONĖ

Gimnazistės kalba „Meno prasmė šiuolaikinio žmogaus gyvenime“

Šiandien kalbėsiu apie meną. Tiksliau ne apie patį meną, o apie tai, kaip šiandien į meną žiūri žmogus. Pasirinkau šią temą, nes menas yra visur – mokyklose, gatvėse, internete, bet man vis labiau atrodo, kad mes nebepajėgiame, o gal net nebenorime jo matyti. Galbūt mano kalba pasirodys kiek pesimistiška, net įžūli, bet aš noriu atkreipti jūsų dėmesį į meno problemas, kurių net nepastebime.

Savo kalbą noriu pradėti nuo šios Salvatore Garau nematomos skulptūros „Aš esu“. Taip,

teisingai, tai niekas kitas – gryna tuštuma. Jos nei paimsi, nei paliesi, nei pamatysi. Bet šis „niekas“ buvo parduotas už 18 tūkstančių dolerių. Ir man, kuri socialiniuose tinkluose kasdien mato daugybę menininkų, dirbančių prie savo kūrinių ištisus mėnesius, kyla klausimas: „Argi tai ne absurdas?“ Negi nuo šiol vertinsime tik garsiai skambančius žodžius, o ne įdėtą pastangą ir meilę? Juk daugelis menininkų nė nesvajuoja apie tokias sumas, nors jų darbai kupini tikros prasmės ir nuoširdumo. Kas gi būtų ta „skulptūra“, jeigu ji nebūtų buvusi apipinta skambiais žodžiais? Atrodo, šiais laikais svarbiausia išklausti autoriaus monologo, kad galėtume ištarti: „Va čia tai menas!“.

Nenuostabu, kad menas tampa tik elito dalykas. Juk kaipgi paprastam žmogui galima suprasti priklijuoto banano giliają prasmę. Šiuolaikinis menas dažnai atrodo kaip pokštas, kurį suprasti reikia meno istorijos daktaro laipsnio arba bent jau storos

piniginės. Ir tai mus vis labiau tolina nuo meno – juk jei nesupranti, tai tarsi neturi teisės apie jį kalbėti. Dėl to daugelis žmonių tiesiog nuleidžia rankas – nebesidomi, nes bijo pasirodyti neišmanantys. Menas tampa uždaru klubu, o juk jis turėtų būti atviras visiems.

O gal mums, būtent, ir reikia kažko lengvo, bet itin šokiruojančio, kad pagaliau prisimintume, kad toks dalykas, kaip menas, egzistuoja? Juk mokyklose kantriai sėdime penkiose matematikos pamokose per savaitę, o dailės turime tik vieną pamoką. Žinoma, nesitikiu, kad mokinys gebės atskirti Klodą Monė nuo Eduardo Manė, bet bent jau norėtusi, kad išsilavinęs žmogus žinotų, kad Vincentas van Gogas nenutapė „Monos Lizos“. Galbūt, turėdamas bent šioki toki supratimą apie meną, žmogus, išgirdęs didingai pristatytą nematomą skulptūrą, turės drąsos pasakyti: „Man šis kūrinys atrodo beprasmiškas.“

Anksčiau menas mums simbolizavo grožį, emocijas, jausmus. Renesanso laikais menas buvo glaudžiai susijęs su religija, estetika, žmogaus kūno tobulumu. Tada menininkai stengėsi atspindėti tikrovę, sujaudinti žiūrovą. Dabar jis mums labiau siejasi su kažkuo neįprastu, keistu, net išsigimusiu. Žmonėms neberūpi menas taip, kaip anksčiau. Šiame greitai lekiančiame pasaulyje nebeturime laiko sustoti ir įsižiūrėti į meną. Nuotraukoje matote, kaip keliasdešimtys žmonių bando „nutraukti“ kadrą su Mona Liza. Neginčiju šio paveikslo didybės, bet juk už kelių žingsnių puikuoja kiti nuostabūs kūriniai, kurie nesulaukia tokio dėmesio kaip Mona Liza. O juk šis paveikslas tapo tokiu populiariu tik dėl atsitiktinumo – dėl vagystės. Tai argi lankyti parodas tapo tik tuščiu mados reikalu, o ne siekiu apsišviesti?

Kalbą noriu pabaigti ne moralu, kad reikia mokytis ir iškalti visus žymiuosius menininkus, kad reikia lankyti kiekvieną netoliese vykstančią parodą. Noriu jus pakviesti žiūrėti į meną ne kaip į nesuprantamą, nuobodų, keistą, o kaip į galintį įkvėpti, sužavėti, nustebinti reiškini. Pažvelkite į Čiurlionio „Ramybę“ – ką jaučiate?.. Menas visada buvo ir bus visiems, juk jis ir daro mus žmonėmis.

Rasa Pudžiuvytė, IIIa klasė

KALBOS KERTELĖ AR KARTELĖ?...
=====

Kokio linksnio reikalauja veiksmažodis „atstovauti“?

Veiksmažodis *atstovauti* reikalauja naudininko, o ne galininko linksnio.

Pavyzdžiui: *Mes atstovavome savo mokyklai, gimnazijai, klasei, komandai (ne mokyklą, gimnaziją, klasę, komandą).*

Budėtojas ar budintis?

Budinčiam asmeniui įvardyti vartojamas vienažodis terminas **budėtojas**.

Pavyzdžiui: *Rasti raktai, kreiptis į budintį (taisoma budėtoją).*

Kaip rašomi mėnesiai švenčių pavadinimuose?

Švenčių pavadinimų (tiek sudarytų iš datos, tiek iš prasminių žodžių) pirmasis žodis rašomas didžiąja raide.

Pavyzdžiui: **Sausio 13-oji** vadinama **Laisvės gynėjų diena**. **Vasario 16-oji** arba **Lietuvos valstybės atkūrimo diena**. **Kovo 11-oji** arba **Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo diena**. **Rugsėjo 1-oji** arba **Mokslo ir žinių diena**.

Tais atvejais, kai mėnuo ir diena vartojami tik datos reikšme, didžioji raidė nevartojama – rašoma mažąja raide.

Pavyzdžiui: *Mokslo ir žinių diena švenčiama rugsėjo 1-ąją. Žalgirio mūšio diena yra liepos 15-oji.*

Parengta pagal VLKK Konsultacijų banko rekomendacijas

Sigutė Mackevičienė, informatikos mokytoja,
Dalia Pranciulienė, lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja,
Birutė Augustanavičiūtė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui